

Bud' a nebo.

V sněmovně poslaneč podává byl koncem týdne návrh, aby tulení ve vodách amerických vládou úplně vyhubení byli, leč by Anglie ukázala se býti volnou, k zachování jich se Spojenými Státy spolupůsobiti. Mají-li přý tulení vyhubení býti, což za poměrů nynějších pouze ctáskou několika roků jest, tu bylo přý by lépe, kdyby toho vláda naše sama se chopila a kožešiny zpeněžila, neboť tak přišla přý by aspoň k části obnosu, kterýž na obránění jich dosud byla vynaložila.

Proti esadníkům.

V Topeka, Kans., zadána návladním spolkovým obžaloba proti více jak 1000 esadníkům, kteří jsou usazeni na pozemcích od dráhy Union Pacific v okresech Dickinson, Ellsworth a Saline zakonpených. Žaloba zadána za účel má vyhnání jich z pozemků, na nichž žijí a to na základě tom, an přý úděl dotyčný nezákonnitým byl a tudž také prodej pozemku toho neplatným jest. Kdyby toto stanovisko vlády spolkové soudem za správné uznáno bylo, tu by pak pozemky dotyčné otevřeny byly k zaujímání pod zákonem homesteadním a velká část farmerů dotyčných přivedena byla by úplně na mizinu. Museli by totiž náhradu požadovati na Union Pacific dráze a jelikož táž v úpadku se nalezá, dalo by se to, co by obdrželi, zcela lehce spočítati.

Budou vyšetřovat.

V zákonodárstvu californském přijata byla ve čtvrtek resoluce, již nazýváno jest důkladně prozkoumání poměrů policejního odboru san-franciského, podobně jako to v New Yorku výborem Lexowovým učiněno bylo. Výbor vyšetřujitel má býti nestranným a má vyšetřovati nejen poměry policie, nýbrž i poslední volební podvody, jakož i poměry všech ústav státních. Výbor může zasedati po dobu neurčitou a dáno mu právo předvolávat všechny nutné svědky a trestati ty, kdož by se buď nedostavili, neb svědčiti odmítli. — Při rokování o předloze této vyslovili se někteří z poslanců zřejmě, že stát nesvědomytými úřadny a zřízenci okrádán jest na všech stranách a že jest již nejvyšší čas, aby zlodějství tomuto přitrž se učinila.

Vydání resté.

Na krytí vydání odboru hospodářského v úřadním roce 1896 požaduje se celkem \$3,283,150, což jest o \$81,508 více, než k témuž účeli pro rok letošní povoleno bylo. A to ještě sníženy mnohé položky o hezkých pár tisíce. — Podobně více peněz požaduje se na krytí odboru námořního, a sice \$31,806,022 což jest téměř o jeden milion více, než k témuž účeli letos povoleno jest. Budou-li i ostatní odbory podobně zvýšené obnosy požadovat, tu by již nyní Cleveland započít měl s přemýšlením, kde vzít a nekrást.

Bílá vrána.

Pravou bílou vránou mezi soudci americkými ukázal se býti soudce Gaynor od nejvyššího soudu newyorského, jenž podána byla žádost o vydání rozkazu soudního, jímž by společností pouličních dráh v Brooklyně k pravidelnému vypravování kár donuceny byly. Soudce totiž oznámil, že rozkaz tento vydá a nebude-li ho uposlechnuto, tu že proti společnostíem zakročeno bude, tak aby chartery jejich jim odejmuty jim byly. Dávody, že soudce uvedl, jsou skutečně nezvratitelnými a celý rozsudek ukazuje, že monopolům dosud nepodařilo se veškery soudce si zakoupiti a že tu a tam mezi soudci našimi nějaký ten zastance práv lidu ještě se najde. V rozsudku svém uvádí soudce, že společností dráh pouličních nejsou žádnou společností soukromou, kteráž jen pro vlastní zisk pracuje a práci neb obchod libovolně zastaviti může. Povinnosti její jsou dvojce: předně vůči ve-

řejnosti a za druhé, na místě teprv druhém, vůči poúličníkům. Výsadu, neobyčejně cennou, obdržely společností jen za tou příčinou, aby o pohodlí veřejnosti postaráno bylo a proto neměly by zapomínati, že jsou tu, aby lidu sloužily a ne pouze z něho těžily. Povinností společností jest, vypravovati káry pravidelně a žádná výmluva tu na místě není. Řiditelstvo mohlo by, kdyby výmluvy se připouštěly, zastaviti jízdu, kdykoliv by se mu to líbilo a dokud by zřízenci pracovali se neuvolili za mzdu, jakáž by jim nabízena byla, bez ohledu na to, zda při ní vůbec existovati by mohli. Takovéto vzdorování zákonům a mínění veřejnému se strany společností nezbytně věsti by muselo k propuknutí všeobecné nespokojenosti a konečně i k pádu vládního zřízenci našeho. Ani výmluva, že jízde se strany stávkářů překážky kladeny jsou, není na místě, neboť tomu snadno odpomoci by se mohlo. Necht' společnost vyhoví požadavku stávkářů, kterýž jest úplně v mezích zákona a zajisté že jí v cestu ani stěbla položeno nebude. Stávka jest tu jedině otázkou mzdy. Každá z obou zúčastněných stran má úplné právo dočliti pro sebe co možno výhod nejlepších a nemůže-li společností dostati zřízence za mzdu, již ona za dostatečnou považuje, tu musí je vzíti do práce za mzdu, jakou oni sami požadují, byt by se i společností přehnanou býti zdála, a sice musí se podrobiti následkem toho, an její povinností, kterýž vyhnouti se nemůže, jest, káry pravidelně vypravovati. — Samo sebou se rozumí, že rozsudek tento uvítán byl vším organizovaným dělnictvem s nemalým nadšením.

Dosud stávkují.

Stávka zřízenců pouličních dráh brooklynských trvá dosud a věru těžko jest předzvídati, kterak skončí, zda vítězstvím stávkářů, či vítězstvím společeného kapitálu. — Stávkáři odhodlání jsou pevně nevrátiti se do práce dřív, dokud by požadavku jejich za práci desetihodinnou a za zvláštní plat za práci přes čas konanou vyhověno nebylo, společností pak zase nasazují všechny páky, aby umíněností svou prosadily a dělníky i na dále v sporobě udržely. Ve čtvrtek jezdilo všeho všudy pouze 30 kár a těm kladeny v cestu všemožné překážky, následkem čehož ku částim srážkám stávkářů s milicí a policií došlo. — V pátek zůstala situace nezměněnou, neboť většina těch, kteří přivezeni byli, aby místa stávkujících zaujali, od těchto ku opuštěným zaujatým míst přemluvíti se dali, čímž řady stávkářů nemalou měrou rozmnoženy. Ku seslení postavení stávkářů malou měrou přispělo několik kazatelů, kteří skéby výmluvností svou k zanechání práce přiměli. Téhož dne započal zasedati státní výbor smřtí a vyslechnuto několik svědků za účelem zjištění pravých příčin stávky. V sobotu ve výtržnostech se strany stávkářů pokračováno bylo a to vzdor tomu, že tratě 1500 policisty, 3000 Pinkertonovci a 7000 miličáky sřezeny byly. Téhož dne vydán soudcem Gaynorem od nejvyššího soudu státního rozkaz, jímž společnostíem nařizuje se, pravidelnou jízdu ihned zahájit, aneb do 20 dnů příčinu polati, proč by výsada jejich za propadlou prohlášena býti neměla. — Neděle uplynula klidně, beze všech větších výtržností a nebýt té okolnosti, že pouze nepatrný počet kár jezdil, nebývalo by ani znáti, že tak vážná stávka v městě panuje. Stávkáři odbývali valnou schůzi, v níž stanovisko společností co nej přesněji odsuzováno. V tajné schůzi výboru výkonného usnešeno, aby v pondělí fideletstvu dráh oznámeno bylo, že stávkáři v souhlase s rozhodnutím soudu nejvyššího volnými jsou do práce se vrátiti, pod tou ale podmínkou, že pouze deset hodin zaměstnávání budou. K rozhodnutí tomuto dospěl výkonný vý-

bor po poradě s nejlepšími právníky, kteří jsou toho náhledu, že tím posledně zbraň společnostíem s rukou vyražena bude. Proti těm společnostíem, jež zřízence své děle jak 10 hodin zaměstnávají, zakročeno pak bude soudně, an na to zákonem státním pokuta až do \$100 neb vězení na každý příklad ukládána jest. V pondělí nekladeny vypravování kár překážky téměř žádné, tak že počet kár, poprvé od vypuknutí stávky, několik set obnášel. Zároveň poslány dva pluky milice domů, an naděje byla, že výtržnosti opakovány více nebudou.

Osudný výbuch.

V pátek odpoledne vybuchly z příčin neznámých parní kotle v pivovaru Henningsově v Mendota, Ill., při čemž 6 dělníků okamžitě usmrčeno a jiných šest sartečně poraněno. Pětúpatrová budova, v přízemku kteréž parní kotle se nalézaly, byla výbuchem úplně rozmetena a jsou obavy, že pod troskami jejími dleť ještě oběti nalezeny budou.

Zase před soudem.

Sotva že předseda unie zřízenců železničních, Deba a ostatní výkonní úředníci téže unie z vězení pod zárukou propuštěni byli, již zase postaviti se museli před soud spolkový, aby zodpovídali se tu z obžaloby, kteréž proti 35 členům unie v čase stávky pro spiknutí vznešena byla. V žalobě tvrzeno jest, že obžalovaní spikli se za účel lemm kladení překážek dopravě poštovní, což ale tímto rozhodně popřáno jest a co důkazy jsou uváděny četné telegramy předsedy unie Debe, v nichž stávkáři vyzývání byli, aby vlakům poštovním úplně žádných překážek v cestu nekladli.

Politické.

Z Washingtonu.

V sněmovně poslanců v úterý ustanoven byl den 16. února k pronešení chvalořeči o zemělém senátoru Vancovi ze So. Caroliny a přijata byla předloha, povolující \$100,000 na zakoupení 800 akrů na bojišti Gettysburgském, Pa., za účelem zřízenci parku národního. Zbytek zasedání stráven rokováním o rozpočtu pro odbor indiánský.

Ve středu přivedena na přetřes otázka, kterak dalo by se dočliti skutečné ochrany pro tulení ve vodách alaských. Ze zprávy vládní totiž vysvítá, že počet jich stále se menší a pytláčení je prováděno je v míře neobmezené. Zbytek zasedání stráven rokováním o rozpočtu na různé záležitosti, jimž \$38,540,721 povolováno býti má. Ve čtvrtek započato s rokováním o rozpočtu, mimo čehož povoleno \$300,000 na tisk zprávy sekretáře orby a \$44,900 na tisk 75,000 výtisků knihy o nemocích koňských.

V pátek přijat byl sněmovnou poslanců rozpočet na různá vydání, celkem \$38,125,721 povolující. O předloze této rokováno bylo sotva po tři dny a dosud nikdy tak rychle prosazena nebyla. V témže zasedání podána a přijata zpráva výboru právního, jenž k vyšetření odkázáno bylo, zda obvinění, proti soudci spolkovému, Ricksovi z Clevelandu, vznešená, dosti závažnými jsou, tak aby na základě jich impčován býti mohl. Výbor, jak jsme již ohlásili, vyslovil se proti impčování a Rickse vyvážil pouhou důtkou, aby přý to vícekrát nedělal. V zasedání sobotním dáno několika společnostíem železničím právo k položení tratí územím indiánským, načež přikročeno k rokování o návrhu na odvolání zvláštního onoho cla, jež uvaleno bylo na cukr vyvážený ze země, jež zvláštní odměna za cukr do ciziny vyvážený, platí. Debata o předloze této byla nemálo bouřlivou, neboť jí bylo k útokům na administraci Clevelandovu použito, že táž nemá dosti odvahy k tomu, různými kroky ony země, jež následkem uvalení cla tohoto proti výrobkům našim celní válku

zahájily, k povolnosti přiměti a raději vlastním pokolením odobřiti je zamýšliti.

V pondělí krátce po zahájení zasedání čteno bylo poselství prezidentovo ohledně otázky finanční. V poselství svém upozorňuje prezident na nutnost neodkladných kroků, jimiž by pokladna národní zachráněna byla před hrozbám vyčerpáním zálohy zlata. Předlohy, mající za účel pouze chvilkové dopomožení, nejsou tu přý něho platnými a obchodní zájmy země požadují přý kroků rázných a neodkladných, jimiž by veškerému světu dokázáno bylo, že Spojené Státy odhodlány jsou udržeti finance své v stavu neporušeném. Na kongresu se žádá povolení k vydání značnějšího obnosu dluhopisů a zvláště požaduje se svolení k vydání dluhopisů, zlatem splatných. Pro sekretáře pokladny žádá se oprávnění, aby vydati směl dluhopisy, jimiž by zálohu zlata doplnil a finance naše na zdravý základ postavil a pomocí jichž krýtí mohl by schodek, jenž nyní pravidelně ve vydání vládním každého měsíce se objevuje. Čtení poselství provázáno bylo se strany veškerých členů velkou pozorností. Na návrh Springera odkázáno poselství výboru na záležitost bankovní. Zbytek zasedání věnován byl rokování o předloze na odvolání zvláštního cla na cukr.

V senátu stráven úterek výhradně rokováním o zahraniční policii naší vůči Havajsku, při čemž ostře na administraci Clevelandovu útočeno a až i do osobností při tom zabíháno, jakož i rokováním o kanálu nicaraguanském. Jediným řečnickem o záležitosti posledně byl senátor Turpie a týž mluvil plně tři hodiny a v čase odročení ještě s řečí svou hotov nebyl.

Ve středu rokováno hlavně o otázce finanční a podány dvě další předlohy, jimiž navrhovatelé pokladny spolkové na nohy pomoci zamýšlí. Dále podána resoluce, požadující povolení \$500,000 na vyměření nejlepšího směru k položení podmořského lana na souostroví Havajské. Zbytek zasedání tráven řečí sen. Turpieho, kterýž proti kanálu nicaraguanskému mluvil. Ve čtvrtek přijato 21 soukromých předloh pensijních. Sen. Allenem z Nebrasky podána resoluce, kterouž připojení ostrovů Havajských k Soustátí se požaduje a zbytek zasedání stráven rokováním o kanálu nicaraguanském. Jelikož již každý, kdož o předmětu tomto mluvití chtěl, debaty se zúčastnil, byla tato ukončena a dnes předložena bude předloha dotyčná k odhlasování.

V senátu došlo v pátek konečně ku hlasování o předloze ve prospěch kanálu nicaraguanského, o kteréž rokování již od zahájení zasedání kongresu tohoto se vléklo a sice schválena předloha dotyčná 31 proti 21 hlasu. Předlohou touto povolováno jest společností "Maritime Canal Company of Nicaragua" vydání dluhopisů v obnosu \$70,000,000, jež Spojenými Státy zaručeny budou, jakož i vydání dalších dluhopisů, nezaručených, do obnosu \$30,000,000. Peněz těchto použito býti smí výhradně jenom na stavbu kanálu a celý podnik státi bude pod kontrolou našeho sekretáře pokladny. Práce Hzena bude patnácti fidelety, z nichž deset jmenovati případně presidentu. Spojené Státy, za zaručení se za dluhopisy výše uvedené, obdrží akcie v obnosu \$70,000,000, mimo čehož dán jim bude mortgage na veškerý majetek, společností přináležející. — Zbytek zasedání stráven byl rokováním o otázce havajské a hlavním řečnickem byl texaský senátor Mills, kterýž administraci Clevelandovu se zastával. V sobotu v debatě o téže otázce pokračováno a když konečně došlo k hlasování o resoluci, kterouž počínání se Clevelandovu o otázce té schváleno býti mělo, tu

přijata tato 24 proti 22 hlasům. Pro přijetí hlasovali všemě demokratické a proti republikáné, s výjimkou senátora Pettigrewa ze South Dakoty, kterýž s demokraty hlasoval a tím jedině administraci před porážkou zachoval.

V pondělí čteno hned po zahájení zasedání prezidentovo poselství a na návrh Shermanův odkázáno výboru finančnímu. Zbytek zasedání věnován byl rokování o předloze, kterouž zrušována býti má dosavadní smlouva s Indiány kmeny Ute; dle návrhu museli by Indiáni tyto pozemky jednotlivě si zabráti, zbytek pak otevřen byl by osadnictvu k zaujmutí.

Prohibiční poražení.

V zákonodárstvu south-dakotském přišlo ve středu po třetím čtení předlohy, kterouž prohibiční dodatek k ústavě státní k znovu odhlasování předložen býti má, ku rozhodnému boji, v němž prohibiční podlehl. Přátelé prohibice, byvše při prvých dvou čteních poražení, pokoušeli se o to, aby hlasování do konce ledna odloženo bylo, leč nepovedlo se jim to, a při hlasování předloha dotyčná 24 proti 19 hlasům přijata. Prohibiči nyní započnou ihned s agitací, aby stoupence své do příští volby náležitě zorganizovali, leč práce jejich nepřinese žádoucího pro ně ovoce. Lid tamní jest již prohibice nasycen a odvolání její jest již nyní více než zajištěno.

Soustátí co prostředník.

Vyslanec náš v Mexiku, Isaac P. Gray, kterýž po minulých šest týdnů v Soustátí na dovolené meškál, nastoupil zpáteční svou cestu v pondělí, aby s nařzením zahraničního odboru našeho ve prospěch smřtného vyrovnání sporu mezi Mexikem a Guatemalou působil. Podobná instrukce dána byla zároveň telegraficky i vyslanci našemu v Guatemale, P. Youngovi.

Volby senátorské.

Minulý týden byl ve mnoha státech týdnem volby senátorské. V Minnesotě zvolen na místo nynějšího senátora Washburna guvernér Knute Nelson. Washburn přebývá svou porážku bursiánům, jelikož se snažil zameziti zákonem spekulace obiln. V Jižní Dakotě zvolen znovu sen. Pettigrew. Ve Wyomingu zvoleni Warner a Clark, v Kansasu Lucien Baker, na místě dem. Martina. V Illinois zvolen znovu Shelby M. Cullom. V Sev. Karolině zvolen byl pro celou lhůtu populistu Marion Butler a pro krátkou lhůtu, na místo uprázděné úmrtím Vance zvolen rep. J. C. Pritchard. V Texasu zvolen Horace Chilton na místo Coke. V Tennessee zvolen I. G. Harris. V Delaware, Oregonu, Idahu a Washingtonu nebyly volby posud ukončeny, an žádný z ucházeců neobdržel nadpoloviční počet hlasů.

* Pakli že v zákonodárstvu missourském v úterý navržená předloha zákonem se stane, bude oloupení vlaku neb pokus téhož trestu smrti podléhati.

* Sekretář vnitra vydal koncem týdne povolení Buffalo Billovi a cirku Barnumovu k "vypřáhnutí" si Indiánů pro účele cirkovní a sice Buffalo Bill vypřáhnutí si jich může 125 z rezervací v Sev. a Jižní Dakotě, Arizoně, New Mexico a Oklahomě, cirkus Barnumův bude jich pak msti po desíti z kmenů Moquis, Apačů a Navajos.

* Mafia v New Orleans začíná opětně zvedati hlavu. Ve středu zavražděn tam byl Ital Tony Chizzi dvěma členy hrdlořezské této bandy a to jedině proto, aby vrahové zaplacení dluhu, Chizzimu dlužného, se vyhnuli. V sobotu pak obdržel jeden z nejzámožnějších obchodníků italských dopis od Mafie, v němž úplatek v obnosu \$2000 se požaduje, pakli že zavražděn býti nechce. Úřadům nepodařilo se dosud pisatele vypátrati.